

Déli Hírlap

20

Redakció és kiadóhivatal: Timişoara, Piaţa Sf. Gheorghe
Telefon: 14. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 232,
este 29 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában
10 dinar, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjszabás szerint.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvári és vidéken házhoz kézbesítés
havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre
600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

28 / CSÜTÖRTÖK / JULIUS 12

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIŞOARA, IV. ÉVF. / 162. SZAM

Postások meglepetése

Levonások veszedelme fenyegeti a bánügyi postások fizetését – Előzékeny cáfolat, mely nem szünteti meg a veszedelmet

Temesvár, július 11.

A romániai posta alkalmazottainak van Bukarestben egy bankja, amelynek neve Casa de credit. Erről a bankról a Déli Hírlapban már gyakran volt alkalmunk írni. Ez a bank tette meg azt, hogy közbejárt a posta vezérigazgatóságánál és kieszközölte, hogy a postásokat rákényszerítsék a takarékosagra. A fizetésük szegényeknek annyit sem tesz ki, hogy abból a családjukkal együtt gond nélkül megélhessenek. Tele vannak küzködéssel, vesződséggel, a mikor megkapják huszadikán a fizetésüket, számolgatnak, kalkulálnak, azonban hol erre nem futja, hol arra nem jut. De mindezzel a Casa de Credit nem törődik,

keresztülvitte, hogy a postásoknak takarékoskodniuk kell és erre a célra hónaponta történnek a fizetésükből levonások.

A Casa de credit, mint a neve is mutatja, a postások hitelszövetkezete kellene, hogy legyen. Hirdeti is, hogy kölcsönöket ad a postásoknak. Azonban szeretet különbséget tenni a regáti és az erdélyi postások között. A regátiak nagy összegeket kapnak kölcsön hosszú lejáratra, az erdélyieknek legfeljebb néhány ezer leit ha adnak és ezt is egy-két hónap alatt kell visszafizetniük.

A Casa de credit most aztán újabb nagyszabású reformmal lepi meg a világot. Rájött arra, hogyan lehetne a postát megóvni attól, hogy egyes hűtlen alkalmazottnak sikkasztásai révén károsodások érjék. Kisütötte a Casa de credit, hogy meg kell teremteni az óvadékalapot.

Nem azt találta ki, hogyan kellene a labilis jellemű alkalmazottakat ellenőrizni és a sikkasztásokat lehetetlenné tenni, hanem azt, hogy a véghezvitt sikkasztások révén elvesztett pénzt, hogyan fizessék vissza mások, ártatlan emberek. Erre a célra szolgál az óvadékalap.

Az óvadékalapot úgy teremtik, elő, hogy minden postaalkalmazottnak a járandóságaiból levonnak olyan összeget, amely három havi fizetésének felel meg. Minden hónapban a fizetés tiz százalékát vonják le és ez mindaddig tart, amíg együtt nem lesz a negyedévi fizetéssel egyenlő összeg. Amely postásnak háromezer lei fizetése van, az havonta a Casa de credit parancsára ötszáz leit kénytelen nélkülözni. Kétszáz lei ugyanis az az összeg, amit minden háromezer leies fizetés után havonta muszáj takaréka tenni, háromszáz lei pedig a tiz százalék, ami az óvadékalapra megy. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a postásoknak adóra és mindenféle más címeken is vannak tetemes levonásaik, akkor könnyen láthatjuk, hogy

milyen csekély az az összeg, amit havonta kézhez kapnak és amiből családjaikkal együtt tengődniük kell.

Azonban a Casa de credit nem akarja ingyen az óvadékat. Nagylelkűen öt százalékot fizet utána kamatképpen.

Igaz ugyan, hogy ha a postásoknak volna felesleges pénzüik, melyet bankba akarnának tenni, azért magánintézetben tizenöt-husz százalékot is kapnának, ám ezzel senki nem törődik. A Casa de credit viszont elhatározta, hogy az óvadékpénzeket kiadja kamatra, még pedig jó busás kamatra. Ugyanis ezt a kamatdifferenciát akarják azoknak a veszteségeknek a pótlására fordítani, amelyek a postát esetleges sikkasztások által érik.

A kritikus július huszadika

Kik kapnak ezekből az óvadékpénzekből kölcsönöket? — kérdezzük mi. A kölcsönöket a postaalkalmazottak kapják, — feleli a Casa de credit — és pedig házipénzesi célokra. Félő nagyon, hogy ezekkel a házipénzesi kölcsönökkel is úgy leszünk, mint a Casa de credit egyéb kölcsönneivel. Majd ezeknél is különbséget tesznek regáti és erdélyi postások között.

A postások között igen nagy az elkeseredés. Minduntalan újabb és újabb levonásokat találnak ki a boldogításukra.

Arra azonban a hatalmasok közül nem gondol egyetlenegy sem, hogy fel is kellene már egyszer emelni a postások fizetését, hogy a sok levonás ne tegye őket teljesen tönkre. Mert ha ez így megy, akkor havonta már annyi lesz a levonás, hogy nem fognak egyetlen banit sem kézhez kapni. Sőt egyikkel-másikkal megtörténhetik, hogy a sok levonást győzze, még valahonnan más forrásból kell pénzt kerítenie, hogy befizesse azokat

a levonásokat, amelyekre a fizetés kevés fedezetet nyújt.

A temesvári postások körében az újabb levonás híre nagy elkeseredést váltott ki és aggódva néznek a huszadika elé, amikor a fizetésüket kiutalják. Az újabb állítólagos levonással kapcsolatban felkerestük Marineanu Toma központi postafőnököt, aki a következő felvilágosítást adta:

— Eddig még semmiféle rendeletet nem kaptam és nem adtam levonások eszközzésére. Arról lehet szó, hogy a Casa de credit-nél levő személyszerinti óvadékat emeljék.

Ezzel a szövetkezet újabb hatalmas pénzüsszeghez jutna és nagyobb összegű kölcsönt adhatna esetleg házipénzesi céljaira is. Ma is minden postatisztviselőnek óvadéka van, de mondom újabb levonásra még nincs rendelet.

Ezeket jelenti ki az előzékeny postafőnök, a postások pedig sohasem tudják, hogy milyen új meglepetést hoz a huszadika.

Korunk legmerészebb mutatványát produkálja

Mister The Howing

a halálember

Száz méter magasságban kifeszített drótkötélen táncol
Temesvárott is látható lesz

Száz esztendő per két aradmegyei község között, amelyben a semmitőszék most salamoni ítéletet hozott

Temesvár, július 11

Ügyvéd generációk születtek és halnak meg, de a per, amely két aradmegyei község között dúl, még ma is tart. Az újabb nemzedék mintegy örökségként veszi át az egyre növekvő és szaporodó periratosat. A modern Ausztria megalapozásának korszakába nyulik vissza az a harc, amelyet Józshely és Voikaháza aradmegyei községek folytatnak száz éve egymással. Ausztriában 1855-ben császári pátenst rendelt el a földkatasztroerek felállítását és az ingatlanok telekkönyvezését. Magyarországon az 1861. évi országbirói értekezlet magáévá tette az osztrák császári pátenst és megkezdték az ingatlanok telekkönyvezését.

Aradmegyében még Mária Terézia idején Józshely községe és Voikaháza község közbirtokosságok felállítására kapott engedélyt. A két közbirtokosság tulajdonát hatalmas erdőségek képezték. Még jóval a telekkönyvi rendszer előtt a két közbirtokosság között vitás volt négyszáz hold erdő. Ezt a vitát betetétte az a tévedés, amely a kataszter felállítására és a telekkönyvezés során történt. Ugyanis

a vitás négyszáz hold erdőt úgy Józshely, mint Voikaháza község telekkönyvébe vezették. Józshely a körösbükényi, Voikaháza pedig a nagyhalmágyi járásbírósi telekkönyvi hivatalához tartozott és mindkét telekkönyvi hivatal nyilvántartotta a négyszáz hold erdőt.

birtokban azonban a voikaházi közbirtokosság volt. A nyolcvanas években kétszeri szünetelés után ismét megindult a józshelyiek részéről a per és hosszabb-rövidebb szünetelésekkel tartott a kilencszáz éves elejéig. Bizonyítékok nem voltak és sohasem sikerült eldönteni, hogy ki tulajdonképpen az erdő, a józshelyi vagy a voikaházi közbirtokosságé.

Huszonegy év előtt teljes erővel újból megindult a küzdelem. A per megjárta az aradi törvényszéket, felkerült a magyar királyi kuriához, onnan ismét vissza az aradi törvényszékhez. Ekkor bekövetkezett az imperiumváltás. Az akták pedig egyre szaporodtak. Jelenleg két hatalmas láda telve van ennek a pernek az irataival. Német és magyar nyelven, régi ítéletekkel, döntésekre való hivatkozással, az urbéri joggyakorlatra vonatkozó határozatokkal.

Multak az évek és egyik község sem engedett a maga igazából. Így jutott el ez a hatalmas, ma már husz millió leírt értékű jóval meghaladó ügy a bukaresti semmitőszékhez.

Először arra gondoltak, hogy az iratokat le kellene fordítani román nyelvre, de a fordítási költségeket egyik fél sem vállalta.

— Még négy millió leírt sem lehet lefordítani az iratokat. — jegyezte meg az egyik ügyvéd.

Az állam pedig hivatalból képtelen ezt a fordítást elvégezni és ez a per azon kevesek közé tartozik, amelynek alapiratai német és magyar nyelven kerültek a legmagasabb bírói fórum arai elé.

A semmitőszék salamoni döntést hozott. Miután bizonyítékok során

megállapítani nem állott módjában, hogy a négyszáz hold erdő melyik közbirtokosságé,

úgy döntött, hogy megfelel a vitás négyszáz holdat, a fele a józshelyi, a másik fele a voikaházi közbirtokosságé.

Igy kerültek az alapakták — mintegy husz kiló — a temesvári ítéletáblához azzal, hogy szerezzon érvényt a semmitőszék döntésének. Tegnap kellett volna érdemben tárgyalni ezt a megosztást. Józshelyt Marsen Jusztin

dr. aradi szenátor, Voikaházát pedig Suciú János dr. a kolozsvári ügyvédi kamara dékánja képviseli. A tegnapi tárgyalást azonban el kellett halasztani, mert az egyik fél ügyvédjének nem jelent meg. Az akták ismét visszakérülnek a polcra és talán száz év múlva utódok a bírósági események feljegyzésében így kezdi riportját:

— Kétszáz éves ügyet tárgyalat tegnap a temesvári ítéletábla, de...

Grósz Dezső.

Kompromittálni akarta az orvosokat a temesvári gyermekkórház gondnoka

Temesvár, július 11.

Dobrota Zaharie gondnoka volt a temesvári gyermekkórháznak. A gondnok és az orvosi kar között állandó volt a nézeteltérés, mert a gondnok függetleníteni akarta magát igazgató főorvosának intézkedéseitől. Dobrota bosszút forralt és bizonyítékokat kívánt szerezni arról, hogy a kórházban nem mennek rendjén a dolgok. Ezért az összes temesvári csendőrsőknél hivatalos átíratot küldött, amelyben kérte őket, hogy a kórházban ápolt gyermekek után a szülők mit fizettek és hogy mit észleltek a kórházban. Emiatt közokirathamisítás és rágalmazás miatt Schoßberger Sándor dr. igazgató főorvos és Russu Titusz dr. kórházi orvos feljelentést tettek ellene. A temesvári törvényszék

tegnap tartotta meg a tárgyalást. Előzetesen azonban Russu visszavonta a rágalmazásra vonatkozó feljelentését. A tanácsban nézeteltérés támadt, mert Farchescu törvényszéki bíró azt a nézetet vallotta, hogy miután Russu a miniszteriumtól nyert meghatalmazással indította meg az eljárást, annak megszüntetésére is miniszteri engedéllyel kell bírnia. Erre a tanácsot kiegészítették Jonascu vizsgálóbíróval, aki Farchescu dr. álláspontját tette magáévá. A törvényszék Bottez Demeter védelme után a vádlottat közokirathamisítás vádjára alól felmentette, rágalmazás miatt pedig háromezer lei fő és ezer lei mellékbüntetésre ítélte Dobrotát.

Őszre marad minden

A kölcsön és stabilizáció ügyét elhalasztották

Bukarest, július 11.

Hosszas huzavona, a cáfolatok és ellenőrlések egész légiója után ma már kétségtelen bizonyossággal megállapítható, hogy a kölcsöntárgyalásokat legjobb esetben is őszre fejezhetik be. Így a lei stabilizációjára vonatkozó munkálatok is őszre halasztódnak. A kormány ma rendkívül fontos minisztertanácsot tart, amely dönt úgy a parlament összehívása, mint a nemzeti bank közgyűlésének időpontja tekintetében. A minisztertanácsban Bratianu be fog számolni a francia bank helyettes kormányzója-

val folytatott tárgyalásairól és indítványozni fogja, hogy a kormány küldjön ki újabb bizottságot, amely Németországgal felveszi a tárgyalásokat a kölcsönben való részvétele érdekében. A Lupta, mely állandóan reménykeltő híreket közölt a kölcsönrel kapcsolatban, mai számában azt írja, hogy a kormány megkötöttnek tekinti a kölcsönt. A francia nemzeti bank hajlandó a stabilizációhoz szükséges kölcsönre megfelelő előleget rendelkezésre bocsátani. A stabilizáció és az előleg folyósítása azonban őszre marad.

Felrobbant ház mely maga alá temette szerencsétlen lakóit

Budapest, július 10.

A Gömb-utcában kedden délután megrendítő szerencsétlenség történt. Az utca egyik impozáns épülete volt Stahl Dezső fuvaros ötszobás földszintes háza. Délután két órakor az utca népe nagy robbanásra futott össze és mire az emberek kiértek az utcára, rémülten látták, hogy Stahl Dezső háza romokban hever és a fal-törmelék pora kavargó a levegőben. Az épület pincéjében egy hordó kő volt, amely eddig megmagyarázhatatlan okból fölrobbant. A robbanásnak

olyan nagy ereje volt, hogy a ház teljesen elpusztult. Mint valami kártyavár, úgy omlott össze a ház és a romok alól kétségbeesett segélykiáltások hallatszóttak. A házban a szerencsétlenség idején Stahl Dezsőné, a leánya, Stahl Edit és Egyed Róza cselédlány tartózkodtak, akiket a romok maguk alá temettek. A mentők elsőnek vonultak ki, a tüztől is hamarosan kiérkeztek és nekiláttak a romok feladásának. Elsőnek a cselédlányt mentették ki, akit ájultan, sebekkel borítva húztak elő. Fél-

óra múlva sikerült a vérrel borított Stahl Editet kimenteni, majd egy újabb félóra múlva Stahl Dezsőné megtalálták. Stahlné már halott volt és a teste teljesen össze volt törve. Arca a felismerhetetlenségig robbanás utáni állapotban volt. A szerencsétlenség előtt alig egy félóra múlva dékre utazott, hogy egyik rokonok metésén résztvegyen. A robbanás ügyében a vizsgálat megindult.

Mikor a romok eltakarítását kezdték, a törmelék alól egy ismeretlen munkás és Kaszás István reskedő holttestét húzták ki. Még eddig nem lehetett kideríteni, hogy hogyan kerültek a házba. Nincs azonban kizárva, hogy valami kő lehet a robbanás előidézéséhez. A mentési munkálatoknál egy munkás és egy rendőr súlyos gázmérgezésben szenvedett. Mindkettőt súlyos állapotban a Rókus kórházba szállították.

Szétroncsolta az erőművész fejét egy kalapács

Debrecen, július 11.

A cirkuszban Benjámín Márton erőművész mutogatta magát. Egik fő mutatványa az volt, hogy százharmincegy kilós üllőn, amelyet a vállára helyeztek, vasdarabokat vert szét. Tegnap este a közönség köréből két kovács legény jelentkezett a versenyre. A mutatvány pompásan ment, a kovácslegények teljes erejükkel verték az üllőn a vasdarabokat. Benjámín Mártonnak pedig az arca ma sem mozdult meg. Egyszerre azonban velőtrázó kiáltás hagyta el az ajkát és a következő pillanatban a közönség megdermedten látta, hogy az arca csupa vér. Az egyik kovács legény kalapácsa ugyanis ütés közben leesett a nyélről és teljes erővel Benjámín Márton fejére esett, mely szétroncsolta. Az erőművészt életveszélyes sérüléssel a klinikára szállították.

Vérbosszu a macedonok elnyomója ellen

Zombor, július 10.

Vildovics úszkúbi főispán kérelmére a szerb kormány a bolgár forradalmi komité halálra ítélte. A komité ezért Vildovicsot Zomborba helyezte. Azonban ugylátszik, hogy ellenfelei még itt is végre akarják rakni a halálos ítéletet. Tegnap ugyanis Vildovics autóján — amely a bolgár komité tagjai jól ismernek — az országúton Petrovics eddigi főispán utazott Erhartics belügyminiszeri tisztviselő kíséretében. Egyszerre lövések hangzóttak és az egyik golyó könnyebben megsebesítette Erharticsot. A merénylők, akik valószínűleg azt hitték, hogy az autón Vildovics ül, elmenekültek.

Temesváriak találkozóhelye

BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
IV, Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar mellett.
Elsőrendű konyha.

1-2 szobás házak heti és havi Kardostelep részletfizetésre eladó! Telef.: 11-03 intézőségénél

A válóperes hölgy eljelentette férjét, egy lippai orvost, lo- pás miatt

Temesvár, július 11.

Annak az áldatlan harenak, amely Monsparth Béla dr. lippai ható-
ági orvos és válófélben levő felesége,
lippai polgári iskola igazgatónöje,
özött folyik, újabb epilógusa játszó-
ott le tegnap a temesvári törvény-
zék előtt. Monsparth Béla dr. ugyan-
s még 1925-ben megbízást kapott,
hogy a lippai állami felsőkereske-
lelmi iskola könyvtárát rendezze.
Monsparth ennek a megbízatásnak
leget is tett. Nem is volt semmi baj,
mig Monsparthék között meg nem
indult a válóper. Ekkor az asszony
eljelentette férjét, hogy a könyvtár
rendezése során fontos és értékes

könyvet eltulajdonított. Monsparth-
né feljelentése nyomán a temesvári
ügyészség vádat emelt és a temes-
vári törvényszék Athanasiu-
Farchescu dr. tanácsa tegnapra
tüzte ki tárgyalásra az érdekes bün-
tetőügyet. A főtárgyalást azonban
nem lehetett megtartani, miután a
közvetlenül érdekelt közoktatásügyi
minisztérium eddig nem tett feljelen-
tést. A törvényszék úgy döntött,
hogy megkeresi a közoktatásügyi
minisztériumot, mint kárvallott fél
csatlakozik-e a feljelentéshez. Így ez
a ügy az házastársak között keletke-
zett többi ügyvel egyetemben még
foglalkoztatja majd a bírói forumo-
kat.

Megfojtotta anyósát egy nyolcvanöt éves asszonyt, mert az nem akarta neki átadni vagyonát

Temesvár, július 11.

Vingán a napokban hirtelen meg-
halt egy Manuzov Katalin nevű
nyolcvanöt éves asszony. A matróna
öreg kora dacára feltűnően friss és
élénk volt s a hirtelen halála ezért
gyanús volt. Seciureanu vezetőügyész
elrendelte a holttest boncolását. Ennek
során kétségtelen megállapítást
nyert, hogy az asszonyt megfojtották,
gégéjét összeroncsolták és halálát ful-
ladás idézte elő. Még a boncolás során
jelentést tett a vingai esendőőrök
vezetője, hogy az áldozat és Sztoja-
nov Markov vingai kertész között,
aki a megöltnek veje volt, gyakoriak

voltak a családi viszályok. Sztojanov
kérte, hogy az asszony még életében
irassa rá a vagyonát, azonban ez vo-
nakodott a kérést teljesíteni. Elmon-
dotta a csendőrőrmester azt is, hogy
Sztojanov nála járt és kétezer lelt
kinált neki arra az esetre, ha szerit-
ségére lesz abban, hogy anyósa elte-
metése simán történjék. Ezeknek az
adatoknak az alapján kétségtelenné
vált, hogy a vőfojtotta meg nyole-
vanöt éves anyósát. Seciureanu veze-
tőügyész vallatásra fogta a bolgár ker-
tész, aki tagadja a gyilkosságot.
Sztojanovot Temesvárra kísérték, ahol
a vizsgálóbíró letartóztatta.

A gyönyörűséges démon aki tizenhét éves korában özvegy volt, csalt, lopott és mialta tiz férfi lett öngyilkos

Berlin, július 9.

Démoni erejű asszony állott a bi-
róság előtt, akinek lelkiismeretét sok
más kisebb bűn mellett legalább tiz
férfi öngyilkossága terheli. Bruns
Irmgard a harminc év körüli esodá-
latosan szép asszony neve, akinek ap-
ja híres berlini festő volt, anyja pe-
dig egyik legelőkelőbb porosz család-
ból származik.

Ő maga többször a lezüllesben
annyira sülyedt, hogy éjjeli pá-
linkabutikokból vitték be a rendő-
ségre.

Mégis minden esetben újra módot ta-
lált rá, hogy talpra állon és előkelő,
jómódu körökből szerezzen magának
férjet vagy barátot. Még alig volt
tizenhét éves, mikor szülei kénytelen-
ségből egy gazdag berlini gyáros-
hoz adták férjhez. A férj a háboru miatt
rövidesen bevonult és nem sokára rá
Flandriából a halála híre érkezett.
Az asszony szerint a csatatéren esett
el, a valóságban azonban öngyilkos-
ságot követett el, mert rájött a fele-
sége házasságtörésére.

A 17 éves özvegy rövidesen újra
eljegyezte magát egy haszárkapi-
tánnyal. Pár hónapra rá ez is ön-
gyilkosságot követett el,

mielőtt még a felesége elhagyta vo-
na. Még ennek az öngyilkosságnak
hónapjában a szép Irmgard jegyet
váltott egy ulánus őrnaggyal, akivel
megesküdött és a frontra kö-
vette őt. Ez az őrnagy Saarbrücken-
ben felesége szemelattára lökte föbe

magát. Az asszonyt akkor gyilkosság
gyanuja alatt letartóztatták, de rövi-
desen bebizonyult, hogy öngyilkos-
ságról volt szó. De márebben az idő-
ben felmerült ellene a kémkedés vád-
ja is. Bizonyítékokat azonban a gya-
nu támogatására nem lehetett ta-
lálni.

Irmgard Bruns erre Berlinbe ment,
ahol kis idő múlva

jegyet váltott egy ügyésszel, aki
rövidesen szintén a frontra ment
ki és különös körülmények kö-
zött, pár nap után elesett.

A következő áldozat egy von Behm
nevű alezredes volt, akivel szintén a
megismerkedés után röviddel jegyet
váltott. Ez a tiszt Varsóban volt állo-
máson, ahol a felesége többször meg-
látogatta.

A katonai rendőrség azonban rövi-
desen, kémkedés gyanuja alatt kinta-
sította onnan. A férfi mégis ragasz-
kodott hozzá s a háboru után nagy
utazásokat tett vele Európa külön-
böző országaiban. Minthogy az ass-
zony rendkívül fényűző módon élt
pénzüik csakhamar elfogyott és kü-
lönböző családokhoz folyamodtak.
Mindkettőjüket család miatt melvhez
a kémkedés gyanuja is járult. Letar-
tóztatták. Von Behm alezredes
a hadbíróság hosszabb fogházbün-
tetésre ítélte s ez még a büntetés
leülése előtt, megörült s azóta
egyik müncheni örültek házában
tengeti életét.

A reggeli toilettenél

teljes meglegedést kelt csak az uj, erőssen
és válogatottan parfümözött, kiválóan
finom Elida Luxus-Puder.

Egységára
Lei 50.-

**ELIDA LUXUS
PUDER**

ugyancsak egy évi börtönre ítélt vele
együtt egy földbirtokost, akit a dé-
moni erejű asszony arra csábított,
hogy vele együtt családokat kövessen
el.

Boromissza Tibor

Szatmár, július 10.

Az erdélyi magyar katolikus pü-
spökök száma egy nagynevű férfi hal-
alával ismét csökkent. Boromisz-
za Tibor szatmári püspök nyolevan-
nyole esztendő korában meghalt. Az
ősz püspök évtizedek óta jóvedelmé-
nek jelentékeny részét iskolák, tom-
plomok és különböző kulturális intéz-
mények létesítésére fordította. Mint
katolikus főpap és mint magyar egy-
képpen nagy volt. Tudását, igazság-
szeretetét még azok is tisztelttel emle-
gették, akik más elveket vallottak,
mint ő. Boromissza Tibor 1840. július
18-án született Kalocsán és huszonhá-
rom éves korában szentült pappá.
Mint pap hamarosan feltűnt kiváló ké-
peségeivel és fiatalon lett plébános.
majd kanonok. Mikor Hám János
szatmári püspök meghalt, Boromissza
Tibor került a helyére és méltó utód-
ja lett nagy elődjének, aki folytatta
Hám János kulturális programját.
Püspökké 1906 szeptemberében szen-
telték fel és nyole napra rá elfoglalta
püspöki székét, amelyet huszonkét
éven át töltött be. Az utóbbi években
sokat betegeskedett. Halála esendes
volt. Temetése valószínűleg még ezen
a héten lesz. Valószínű, hogy Boro-
missza volt az utolsó szatmári püspök
és a bukaresti kultuskormány most
megvalósítja azt a régi tervét, hogy
a szatmári püspökséget a nagyváradi
egyházmegyébe olvasztja.

Hírek

A kakas

a mai Franciaország jelképe. Ha meggondoljuk, furcsa jelkép. A kakas a baromfiudvar prózai madara, melynek ugyan szárnyai vannak, de azért a földön jár, a honi talajba mereszti karmait s harcol, kakaskodik. Számos francia költő énekelte már meg. Elsősorban Rostand, aki egy verses állatdrámát írt róla.

De a gall kakas csak Lajos Fülöp uralkodása alatt vált nemzeti jelképpé.

Napoleon nem igen kedvelte ezt az emblémát. Mikor a császárság pecsétjéről volt szó, az államtanácsban ellene beszélt. Egyesek a sast ajánlották, vagy az oroszlánt, vagy az elefántot, csak egy bizottság foglalt állást a kakas mellett.

Napoleon erre vonatkozólag így nyilatkozott:

— A kakasnak csirkeóiban van a helye. Nem lehet jelképe olyan birodalomnak, mint Franciaország. Franciaországot egy oroszlánt kell jelképezni, mely végigfekszik az ország térképén s karmaival a Rajna felé mutat. Jellegénk ez legyen: »Jaj annak, aki hozzánk közeledik.«

Segur is az oroszlán mellett foglalt állást, aki legyőzi a leopárdot. (A leopárd Anglia jelképe.) Cambon a

Jön

méhet ajánlotta, melynek fulánkja is van s méze is.

Végül a választás a sasra esett. A sas képe díszítette egyideig a francia trikolor, de azután ismét visszatértek a kakashoz.

— A főpolgármester Bukarestben. Georgevici Lucian dr. főpolgármester tegnap este a városi földelki-sajátítása ellen beadott felelősségi ügyében Bukarestbe utazott. Társaságában volt Nistor Demeter dr. képviselő, volt városi főügyész és Vidrih Sztán vízvezetési igazgató.

— A mentők sorsolási jegyzéke, mely az összes kihuzott sorsjegyek számaival tartalmazza, lapunk kiadói hivatalában megtekinthető. A nyeregménytárgyak a mentőállomáson tizenöt napon belül naponként délután 4-7 óráig vehetők át. Az ezen idő alatt át nem vett tárgyak a mentőtársulat tulajdonába mennek át.

— Elhunyt kereskedő. Ungár Jakab kereskedő hetvennyolc esztendőskorában elhunyt. Ungár Jakab életének nagy részét Óbessenyőn töltötte, a háború után Temesvárott nyitott üzletet, néhány esztendő előtt pedig nyugalmába vonult. Nehány nap előtt betegedett meg, tegnap hajnalra pedig meghalt. A közbejárásban álló kereskedő édesapja volt Ungár Adolf dr. ügyvédnek. Az elhunyt temetése ma délután négy órakor lesz a belvárosi zsidó temető halottas házából.

— Amerika lakossága. Washingtonból jelentik: Az ez év elején megtartott népszámlálás adatai szerint az Egyesült Államoknak száztizennyolc millió háromszázhatvanháromezer lakosa van.

Pórszivó és parkettfényesítő

gépek, minden gyermek kezelheti, a nagytakarítás nem okoz gondot. Olcsó, jó és kényelmes. Vételkényszer nélkül bemutatja Kecskeméti Sándor látványos, elektrotechnikai vállalat. Timisoara Weiss-Palota.

973

A magyar áldozatkészség templomot emelt Ujkisodán és vasárnap lesz a keresztavatás

Temesvár, július 11.

Negyed századdal ezelőtt kezdték építeni az első telepeselek házaikat Kendételepen, a mai Ujkisodán, s ma hat és fél ezer lélek lakja ezt a Temesvárral szinte összeépülő községet. E hat és fél ezer ember lelki gondozása mind a mai napig az erzsébetvárosi plébánia útján történik. A községet tulnyomó részben magyar, kisebb részben németajku lakosság lakja és ezeknek legnagyobb része a temesvári gyárakban és ipartelepeken nyer alkalmazást s számosan vannak, akik a nehéz gazdasági helyzet folytán, hosszabb, rövidebb ideig, munkaalkalom híján, munka nélkül állanak. Ezek az emberek, bár az áldozatkészségük megvan hozzá, mégis híján voltak az anyagi eszközök oly mennyiségének, hogy templomukat saját erejükből emeljék fel. Ezért azt határozták el, hogy a templom építéshez hiányzó anyagi eszközöket, közadakozás útján szerzik be. Ily kilátások mellett kezdődött meg a templom építése, már több mint egy éve. A

hívek nagy része összekuporgatott filléreit hozta el s akinek nem volt mit áldoznia az két keze munkáját ajánlotta fel. A téglagyárak ingyen téglát ajánlottak fel s megkezdtek az építkezést. Eleinte lassan, nehezen, sok bajjal küzdve, később mind jobban és jobban haladt a munka s ma már áll a templom s július 15-én huzak fel a tornyára ünnepély keretében a diszes keresztjét, amelyet a feltétel előtt Pacha Ágoston püspök helynöke szentel fel.

Az Ujkisodaiak ezen keresztbeszentelési ünnepre nagy lelkesedéssel készülnek. Egész napon át a délelőtt 10 órakor tartandó istentisztelet után, a templomalap javára a Templom-terén népnepélyt tartanak az ilyen ünnepélyek összes népszokásaival, báza-raival és szórakoztató sátraival. A templomépitő bizottság Roch György elnökkel az élén minden lehetőséget követ, hogy az ünnepély minél díszesebb keretben történjék meg és hogy a résztvevők minél kellemesebben érezzék magukat.

— Temesvár város új főügyésze. A Nistor Demeter dr. lemondásával egy év előtt megüresedett városi főügyészi állást a város állandó választmánya tegnap töltötte be. A három pályázó közül Cimponeriu Virgil Sándor drt. választották meg főügyésznek, aki állását legközelebb elfoglalja.

Zachini

— Vendéglőkongresszus lesz Temesvárott. A temesvári kávéosok, vendéglősök és szállodások ipartársulata rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen felolvasták az erdélyi érdektestületek átiratait, amelyekben annak az óhajuknak adnak kifejezést, hogy az országos szövetség központját Bukarestből Temesvárra helyezték át. A közgyűlés kimondotta, egy ősszel Temesvárott kongresszust rendez és a szövetségi központ áthelyezésének kérdését ezzel kapcsolatosan oldja meg. A lemondott vezetőség helyét választással a következőképpen töltötték be: ideiglenes ügyvezető elnök Schubert Péter, helyettes elnök Ilia Miklós, alelnökök Futó Mátyás, Gerson Leó és Peczek Antal, főellenőrök Denk Péter és Schrantz János, főtákos Kulesár János, ellenőrök Schlesinger Bernát és Nuber János, pénztáros Gimpel Miklós, zászlóvivők Nuber János és Pichner Péter. A választmányba mint új tagok Schmitzer János, Schmidt János, Schimmerling Emil, Heimlich Ferenc és Tabavicski Boesko kerültek.

Magyar nők gyűlése. A temesvári Magyar Nőegylet szerdán, folyó hó 11-én délután fél hat órakor gyűlést tart (Belváros, Jenőhereg-utca 20) és kéri az összes tagokat, hogy azon a megbeszélendő kérdések fontosságára való tekintettel minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

— Szép iskola. Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi minisztériumhoz feljelentés érkezett, hogy a curtea-de-argesi gimnáziumnál nagyarányú sikkasztást követtek el. A minisztérium vizsgálóbizottságot küldött ki, amely azonban az iskola igazgatóját nem találta a városban. Így az igazgató távollétében ejtették meg a vizsgálatot, amely megállapította, hogy az elsikkasztott összeg meghaladja a millióit.

mérnök

— A tömeggyilkos megunta az éhségstrájkot. Marseillesből jelentik: Megirtuk, hogy Rey Pierre, az új francia kékszakkál, aki számtalan nőgyilkolt meg házasság ürügye alatt, elfogatása után éhségstrájkba kezdett. Rey tiz napon átkitartóan folytatta az éhségstrájkot, mesterségesen sem lehetett táplálni, míg megdöngölte a dolgot és az éhségstrájkot önmagától beszüntette.

— Zsuzsi Lloyd-sori büffjében négyfogásos ebéd kenyérral és kiszolgálással 35 lei. Naponta frissen csapolt sör. Azonkívül 50 leies menü következő étlappal: leves, zöldbab sertés bordával, fohagymás natur filé garnirunggal és salátával, kukorica. Tejes ételek is kaphatók. Egy esti ebéd 30 lei.

— Mindent lopnak. Montrealból jelentik: A Bremen repülőgép, amelyen a német pilóták Amerikába szállottak, tudvalevőleg még mindig azon a elhagyott vidéken van, amelyen leszállott. Most érkezett jelentés szerint a repülőgépet tolvajok lepték meg, leszerelték az iránytűjét és több műszerét. A repülőgép őre a tolvajokat észrevette és lövésekkel elkergette őket. A hatóságok intézkedtek, hogy az őr segítséget kapjon.

MOST MÁR BEND LESZ? Londonból jelentik: A Times hosszú cikk foglalkozik a döntőbírókakkal. A cikk szerint a döntőbírók az ártánsper esetén okulva ezentul illik kességüket a hágai nemzetközi bírósággal állapítatják meg. Ilyenformán aztán megszűnnek a kontroverziók.

— Herzl-ünnepély Temesvárott. A Zsidó Nemzeti Szövetség temesvári csoportja Herzl Tivadar dr. elhalálása huszonnegyedik évfordulójának emlékére vasárnap, július tizenötén a belvárosi zsidó hitközség dertermében nagyszabású emlékünnepélyt rendez.

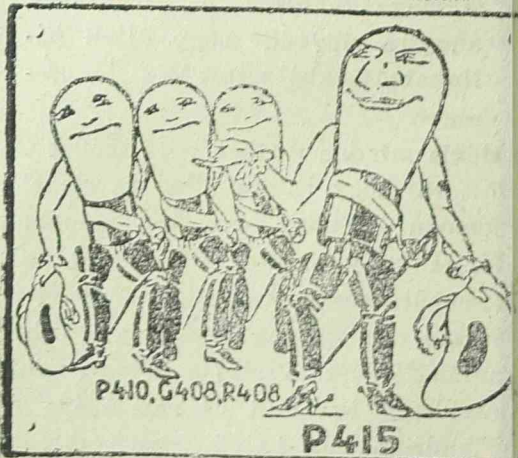
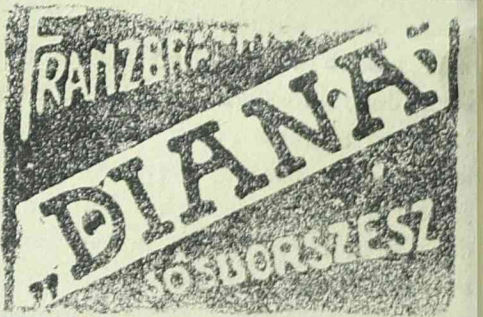
— Café Royal Bár. Július 1-től—31-ig teljesen új világvárosi műsor. Szociációs attrakciók. Elly Lys pmadonna, harmadszor prolongál. Új táncakciókkal Victoria internacionális táncművész. The Farras a közkedvelt zeneakció. Elly Wood a csodás tetovált táncművész. 3 Rapid énektáncos, akrobatikus attrakció a budapesti Royal Orfeumból. Lyset excentrikus táncos. Peter spitz- és balettáncos. Jenne Efdomado pot román nemzetáncművész. Sulicof eredeti orotáncos. Melissa Ferrinsad Detáncfenomén. Originális jazzzenekar. Műsor kezdete este pont fél 11 órakor.

— Francia tábornok látogatása Romániában. Bukarestből jelentik: L Rond francia tábornok, aki legutóbb Lengyelországban volt és ott tanmányozta a hadsereg szellemét, tegnap Bukarestbe érkezett. A tábornonéhány napig marad a fővárosban.

— Letartóztatott szélhámos. Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Kövér János szélhámost, ak számas villanyfelszerelési vállalatocsapott be. A vállalatoknál vidéki köségek megbízottjaként mutatkozol be, nagyobb megrendeléseket tett é

ágyujával

a maga provizióját azonnal követel te. A becsapott cégektől ezer pengő összegeket szedett fel provizióképpen. A detektívek most hasonló csalásmá tetteen érték és letartóztatták.

Ezek a BARIUMCSÓ-legények.
TUNGSRAM-gyártmány mind velahány,
Crodás menajel hangu lények,
Ezek a BARIUMCSÓ-legények.

A TUNGSRAM-gyárta, hej, nagyon kevélyek.
Hirt e örömet hoznak nappal e éjszakán,
Amatőr gyönyörökök és remények,
Ezek a BARIUMCSÓ-legények.

AZ ÁSVÁNYVIZ
FEJEDELME

A
MATILD
BORVIZ

Főlerakat: Egyesült Szikvizgyárak, Timisoara, Posta-u. 16.

A csoda

Írta: Charles-Henry Hirsch

Fehér Antal kuriai bíró pályázik a temesvári közjegyzőségre. Plausich Mátyás nyugdíjbavonulásával megüresedett temesvári közjegyzői állásra július tizenötödikéig lehet a pályázatokat a temesvári közjegyzői kamarához benyújtani. A pályázók sorában van Fehér Antal kuriai bíró, a temesvári ítélőtábla elnöke is. Ezzel kapcsolatban Nistor Demeter dr. képviselő annak a közlésére kért fel, hogy egyes temesvári lapok közlése nyomán az a hír jelent meg, hogy ő is reflektál a közjegyzői állásra, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

Álvitéz, álbaró, álvölegény. Budapestről jelentik: A katonai parancsnokság letartóztatta Lassányi Józsefet, aki hamis okmányok segítségével vitézi címet szerzett magának és mindenütt mint báró szerepelt. Nemrég meg akart nősülni és egy jómodú család gyermekével jegyet váltott. Leendő apósától nagyobb összegű pénzt esalt ki. Menyasszonyának gyöngysort ajándékozott, amelyről azt állította, hogy kétszáz millió korona az értéke. A gyöngysorról azonban kiderült, hogy hamis, mire az após érdeklődni kezdett Lassányi visselt dolgai után és a szélhámoságok egész láncolata derült ki. A lakásán tartott házkutatáskor számos kompromittáló adatot találtak.

Cowboyok

A belvárosi plébános szabadságon. Ferch Mátyás apátkanonok, belvárosi római katolikus plébános hétfőn több heti szabadságra utazik. Távollétében Deewald Vilmos pápai kamarás és Frigyer Iván káplán fogják helyettesíteni.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek bení utazások alkalmával

Budapesten

a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője olcsó szobárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg,

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg. Előz tes szoba-megrendelés ajánlatos. (665)

A férfiak lementek a kuglizóba. Odament Mouque nagyapó is, meg a legkisebbik Leveau fia, aki az előbb gyujtott rá életének első szivarjára és a tengeri betegséghez gyanusan hasonló tüneteket kezdett érezni. Az asszonyok a hosszú erdei úton a kápolna felé sétáltak.

Az asszonysereg egészen öntudatlanul szegődött Marie Catu kíséretébe. Természetesnek tartották, hogy azt teszik, amit Marie. Minthogy pedig a fiatalasszony, akinek öt éves házasságot az ég nem áldotta meg gyermekkel, a csodatevő kápolna felé igyekezett, valamennyien vele mentek.

Marie Catu életét elkeserítette, hogy nincs gyermeke.

Később ez a seb behegedt és kevésbé fájt neki magtalansága. Mégis, amikor a nemrégiben meghallotta Saints-Anges-aux-Bois kápolnájának csodatevő hírét, elhatározta, hogy odamegy, hátha meggyógyul. Magával hozta egy párisi barátját is, Larentiére asszonyt, aki soha nem volt még vidéken és roppantul csodálkozott az erdő szépségén.

Odaértek a kápolnához, Larentiére asszony csodálkozva látta, hogy Marie, aki Párisban olyan szkeptikus volt, soha templomba nem járt, és a neki nem tetsző szindarabok és filmek ferdeségeit olyan vidám kedvvel gu-

és vad

nyolta, mennyire megérezte a hely áhitatát.

Larentiére asszony bámulva nézte Marie Catut. És minél tovább nézte, annál jobban erőt vett rajta is a hely hangulata. Felfedezte lelkében gyermekkorának vallásosságát, a hosszú litániákat, amelyeket évtizedek előtt hallott, és szerette volna, ha mellette van régi dajkája, aki esténként feltérdeltette ágyaeskájában, hogy mondja el imáját, mielőtt nyugovóra tér, apukáért, anyukáért, nagymamáért, nagypapáért...

Egy könnyesebb esett ki a szeméből. És egészen önkéntelenül férjére gondolt, aki Párisban maradt, nélküle. Vajjon mit csinál?

Három hónap telt el. Marie Catu

— Aszpirinmérgezés. Szabó Sándor tizenkilenc éves pincér tegnap este a Metropol-szálló éttermében eszméletlenül összeesett. Az odahívott mentők aszpirinmérgezést állapítottak meg és a kórházba szállították. Magához térve előadta, hogy fájt a feje és harminc gramm aszpirint szedett be. Állapota nem súlyos.

— A Déli Hírlap Budapesten állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában, VIII. Baross-tér 10

— Rosszkor leszakadt tető. Münchenből jelentik: A sebészeti klinika egyik termében diákok és idegen orvosok jelenlétében éppen súlyos operációt végezt az egyik tanár, amikor a terem üvegtefeje hirtelen beszakadt. Tíz diák és egy amerikai orvos megsebesült. A műtétet végző tanár ennek dacára nyugodtan fejezte be az operációt, amely sikerült.

semmi változást nem érzett, amióta Saints-Anges-aux-Bois-ban járt, és jóformán el is felejtkezett már célra nem vezető zarándoklásáról. Larentiére-éknél gyűlt össze a társaság. Jules Larentiére, a férj arról beszélt, hogy a katolikus vallásba mennyi fetiszmus került át a régi pogány idők szertartásaiból és hogy milyen káros hatással van az emberek műveltségére ez a sok babona.

— Meg kell tennünk mindent a jövő nemzedékek érdekében, — mondotta — ki kell irtanunk magunkból és gyermekeinkből ezt az oktalan babonáságot, amely minden igazi haladás ellensége és a felvilágosodás megromtója. Gyermekeink érdekében és gyermekeink gyermekeinek érdekében küzdenünk kell a pogány korszak sötét maradványai ellen.

Jules Larentiére szociológus volt és könnyen beszélt gyermekeiről, akik nem voltak. Ma este azonban, amikor szokásos frázisát használta: »Gyermekeink érdekében és gyermekeink gyermekeinek érdekében«, — felesége nagyon észrevehetően elpirult.

Marie Catu meglátta a pirulást, de meglátta a férj kérdő tekintetét is:

— Hát még nem mondtad meg neki?

— Még nem, — suttogta Larentiére-né.

— Képzeld, — fordult Marie Catu a férjhez — szégyeli maga előtt, szegény kicsike. Amióta ott járt Saints-Anges-aux-Boisban, olyasmi történt

lovak

vele, ami eddig soha. Örüljön, a felesége anyja lesz.

— Hogy-hogy? Hiszen ön zarándokolt oda gyermekáldásért, nem ő!

— De a maga felesége velem volt és ugylátszik, az angyaloknak ő tettett jobban.

A férj vállat vont, az asszonyka könnyekkel a szemében, idegesen nevetett. A férj megcsókolta. A következő pillanatban elment a meghatottság, Larentiére gnyosan kérdezte Catutól:

— Te persze tudtad előre, hogy a te feleséged zarándoktjából az én feleségemnek születik gyereke?

— Százhuszonnyolcadik születésnap. Ramnicul Saratból jelentik: Gugesti községben Plai no Jonica nevű zselér most ülte meg születésének százhuszonnyolcadik évfordulóját. A patriárka-kort elért aggastyán teljes szellemi és testi frissességben érte el ezt a magas kort és még ma is napról-napra munkába jár és megkeresi a mindennapi élethez szükséges pénzt.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— Mischaligatás miatt letartóztatás. Mexikóból jelentik: A detektívek az egyik magánházban ötven papot és egy lelkészt értek tetten, amint egy ideiglenes oltár mellett istentiszteletet tartottak. Miután a mult esztendőben hozott törvény a magánházakban tiltja a vallási gyakorlatokat, valamennyit letartóztatták.

— Nagy tűz Resicán. Resicáról jelentik: A Resitana gyarmatáru és fűszernagykereskedésben tűz keletkezett. A lángok csakhamar ellettek az udvarban levő raktárhelyiségeket is. A tűz lokalizálására kivonult a tűzoltóság, melynek több órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A mentési munkálatokat megnehezítette az a körülmény, hogy a raktárakban a benzines és petrolumos hordók egymásután felrobbantak. A mentési munkálatok közben hat tüzoltó megsebesült.

— Ha már a vizsgálóbíró is mondja. Brüsszelből jelentik: A vizsgálóbíró kijelentette a sajtó előtt, kétségtelen bizonyítást nyert az, hogy Löwenstein bankárt szerencsétlenség érte. A vizsgálatot ebben az ügyben befejezték.

— A Marosból kifogott hulla. Aradról jelentik: Péska község határában tegnap kifogták egy fiatalember holttestét. Megállapították, hogy a hulla azonos a néhány nap előtt Aradon fürdés közben a Marosba fulladt Szabó Pál aradi szabósegéddel.

— Csődügyekbe társult. Budapestről jelentik: Nagy István törvényszéki bírónak és tizenhete társának bünperét a törvényszék október végén kezdi tárgyalni. Nagy István bíró ellen ugyanis — mint ismeretes — az a vád, hogy csakis olyan ügyvédeknek juttatott csődügyeket, akik ezért magas összegeket fizettek neki. A tárgyalás egy teljes hónapig fog tartani. A vádat Auer ügyész képviseli.

— Temesvári betörő Aradon. Aradról jelentik: Ivanov Miklós földbirtokos lakásába éjjel álkulcs segítségével több fiatalember hatolt be és onnan ruhákat és több ezer lei kész-

Temesvárrott

pénzt loptak el. A rendőrség a tettesek egyikét elfogta Zimmermann Ferenc temesvári illetőségű fiatalember személyében. Zimmermann lakásán a lopott holmik nagy részét megtalálták.

— Mulatás után agyonütötték a vendéget. Bukarestből jelentik: Iliescu Konstantin egyetemi hallgató egy kis kocsmában egész éjszaka mulatott muzikaszó mellett. Reggel öt órakor, amikor távozni készült, száz leit adott a zenészeknek, akik ezt keveselték. Iliescu leszidta őket, majd verekedni kezdett velük. A verekedés az utcán is folytatódott mindaddig, amíg Iliescu eszméletlenül rogyott össze. A muzikusok hazamentek, Iliescut pedig a mentők a kórházba szállították, ahol meghalt.

DUNLOP
CORD-BALLON

REDD.
Schaar-Hámory
TIMISOARA TELEFON: 9-64

Megfiatalítja

arcát, ha őszülő haját „Amerikai hajfesték”-kel eredeti színűvé változtatja. Nem piszkít! Nem kopik le! — Ára utasítással 60 lei. Mindenütt kapható. Főlerakat: CSÁSZÁR-patika, T.-Mureş, Timisoarán Gea-Krayer, Belváros, Kertész-gyógytár, Józsefváros.

Színház

Medgyaszay dalestje. Medgyaszay Vilma, a nagyszerű szanzonekesnő ismét ellátogatott Temesvárra, hogy páratlan művészetével gyönyörködtesse a közönséget. Először Kodaly Zoltán népballadait énekelte, majd Bartok Béla négy népdalát szublimált népiességgel. Műsorának fénypontja volt két ófrancia dal: Le Roi a fui battre tambour és a Joli tambour 1668-ból származó nantesi variációja, mely a tizenhatodik század legszebb katonadala, gyöngye a folklornak. A cirkusz, A szép asszony dala című modern szanzonekban a tragikumtól a spleenig szólaltatta meg a lélek minden hangját. Definíthatatlanul kecses volt a bábu a kirakatban előadásával. Az amerikai történetben markáns, robusztus humorát is élvezhettük, furcsa fagott-szerű elemét minden hangszínt elbíró skálájának. Herz Ottóban kivételes kísérőt ismertünk meg, ki Chopin Impromptu-jének előadásával a többi szülő számával külön gyönyörűséget szerzett a hallgatóságnak. A kiscsámu, de lelkes hallgatóság forró tap-saival kísérte az estét.

Betegh Bébi távozik Temesvárról. Betegh Bébi az Arad-temesvári szintársulat temperamentumos szubrettje, aki úgy az aradi, mint a temesvári színpadon felejthetetlen sikereket aratott, felbontotta Szendrői Mihály igazgatóval a szerződését és eltávozott Temesvárról. Betegh Bébi távozását mélyen sajnálja a temesvári közönség. Művészi ambíciók fűtötték ezt a fiatal és tehetséges színésznőt, aki életet vitt minden egyes szerepébe és minden egyes alakítása kiforrott, tökéletes művészi teljesítmény volt. Betegh Bébi egyelőre az erdélyi hegyek között pihenni ki az idei szezon fáradalmait. A jövő szezonra vonatkozólag még nem döntött. A művésznőnek kecsesítő ajánlatai vannak magyarországi színházaktól, de tárgyalásokat folytat vele Janovics Jenő dr. a kolozsvári magyar színház igazgatója is. Értesüléseink szerint valószínűleg Janovics ajánlatát fogadja el.

Eva grófnő bemutatója. Martos Ferenc és Szirmay Albert nevei garantálják az Eva grófnő temesvári sikerét. Ez a két név esodálóos dolgokat halmozott össze ebben a kitűnő operettben úgy zenét, mint szöveget illetőleg. Az Eva grófnő fülbemészó melódiáit már a premier napján dudolni fogják a nézőtérben. Az operett főszerepeit Kovács Kató mellett a társulat legjobb erői játsszák. Az Eva grófnő zenei részének betanítása Gellért karnagy érdeme, míg a darab beállítására és rendezésére Hetényi főrendező munkáját dicsérik. Az Eva grófnő bemutató előadása csütörtökön este lesz a téli színházban.

Heti műsor:

Szerdán este kilenc órakor a gyár-városi nyári színházban: Olympia.
Csütörtökön este kilenc órakor a téli színházban: Eva grófnő. (Operett-bemutató.)
Pénteken este kilenc órakor a téli színházban: Eva grófnő.
Szombaton este kilenc órakor a téli színházban: Eva grófnő.
Vasárnap délelőtt tíz órától hétfőn reggelig: Színészek napja.

Közgazdaság

Visszarendelték Teodorescut

bánsági szemleutjáról az államvasutak amerikai kölcsöntárgyalásai miatt

Bukarest, július 11.

Karánsebesen érte utól Teodorescu államvasuti vezérigazgatót Bratianu Vintila miniszterelnök távirata. A táviratban a miniszterelnök arra kérte Teodorescut, hogy bánsági ellenőrző körútját azonnal szakítsa meg és sürgősen térjen vissza a fővárosba. Teodorescu nyomban eleget tett a távirati utasításnak és Karánsebesen nem is folytatta a tervezett vasuti szemlét, hanem Bukarestbe utazott. A vasuti vezérigazgató Bukarestbe való rendelése összefügg azokkal a kölcsöntárgyalásokkal, amelyeket az államvasutak függetlenül a stabilizációs kölcsöntől egy amerikai pénzesoporttal már egy éve folytatnak és amelyek ugyilátszik most döntő fázisba kerültek. Ugyanis két nap előtt — mint bukaresti tudósítónk jelentése alapján megtuk — a fővárosba érkezett az amerikai pénzesoportnak a képviselője, amely bizonyos koncessziók átengedése ellenében

hajlandó lenne több milliárd lei kölcsönt nyújtani az államvasutak vonalainak rendbehozására.

A bankár tegnap több órán át bizalmas jellegű tanácskozást folytatott Teodorescu vezérigazgatóval. Az eddig kiszivárgott híradások szerint a tárgyalások során az amerikai szakértő tiszta képet kért az államvasutak vonalairól és egész berendezéséről. Ezután kijelentette, hogy az amerikai tőkecsoport hajlandó a kölcsönt az államvasutaknak megadni bizonyos feltételek mellett. Teodorescut lefolytatott tárgyalások után az amerikai bankár az államvasutak igazgatójának társaságában a pénzügyminiszteriumba ment, ahol a tanácskozások már Bratianu miniszterelnök bevonásával folytatódtek. Ha a kormány ragaszkodik eddigi merev álláspontjához és a kölcsönt garanciák nélkül csak bizalmi kérdésnek tekint, nem valószínű, hogy sikerül az amerikaiakkal megállapodni.

Sport

Sportszerűtlen volt az Ujpest vezetőségének magatartása a temesvári sportközönséggel szemben

Temesvár, július 11.

Vettük a következő levelet: Nem lehet szó nélkül elhaladni a vasárnap Temesvárott lefolyt Kinizsi-Ujpest nemzetközi mérkőzés mellett. A Kinizsi kétszeri halasztás után, sok újjá-járással, beutazási engedély megszerzésével végre vendégül láthatta a nagyszerű és európai viszonylatban is klassziet képviselő Ujpest csapatát. Amikor Ujpest csapatának tagjai a

vasuti kocsiából kiszállottak, csupa új arc és kereknek induló alakok léptek a józsefvárosi állomás perronjára. Amikor egyik-másik ismert futballista iránt érdeklődtek, az Ujpest menedzserre higgadtan jelentette ki:

— Kérem, ne tések türelmetlenkedni, holnap biztosan megérkeznek.

A megnyugtató válasz után természetesen, hogy Ujpest a beírt nagyságok nélkül vette fel a küzdelmet.

Az Ujpest csapata szánalmas benyomást keltett. Ki kell jelentenünk, hogy sem a temesvári egyesületek, de a temesvári sportközönség sem kísérleti médium. A pesti proficsapat a szerződötendő tagjai kvalitásairól ne így akarjon meggyőződést szerezni. Az Ujpest vezetőségének eljárása sportszerűtlen volt. A jövőben elvárjuk a vendégcsapat vezetőségétől, hogy a megállapodáshoz hiven komplett csapatával szerepeljen, de elvárjuk a vendéglátó csapat vezetőségétől is, hogy inkább tekintsen el a mérkőzés megtartásától, minthogy olyan eselődést okozzon, mint a vasárnapi Kinizsi-Ujpest mérkőzés. Ez a módja annak, hogy a külföldi csapatok vezetőségét a sportellenféllel szemben kötelező tiszteletre oktassuk. Nem lehet „jó a Balkánnak” jelszó alatt másodrangú csapatokat Temesvárra szállítani. A jövőben inkább mellőzzük a „nemzetközi mérkőzéseket”, semhogy hasonló sportbotrányban legyen részünk.

Dixi

A Kinizsi vezetőségi ülése. A Kinizsi Sportegyesület választmánya és igazgatósága csütörtökön, július tizenkettedikén este kilenc órakor a Kobelt bar téli helyiségében együttes ülést tart. A Kinizsi elnökség felkéri egy a választmány, mint az igazgatóság tagjait, hogy a fontos tárgysorozatra való tekintettel az ülésen feltétlenül jelenjenek meg.

Rádió

Július 11. (Szerda.) Budapest. 12 óra: Cigányzene. 5 óra 30: Katonazene az Angol parkból. 8 óra 30: Az igazgató ur című komédia előadása. 11 óra: Keringőest. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra: Osztrák zeneszerzői est, utána esti hangverseny. Breslau. 12 óra 20: Zene. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 9 óra 15: Énekhangverseny. Berlin. 5 óra 30: Kávéházi zene. 10 óra 30: Esti hangverseny. Frankfurt. 4 óra 30: Zenekari hangverseny. 8 óra 15: Tarka est. Hamburg. 12 óra 30: Déli hangverseny. 2 óra: Hangversenyátvitel a Hamburg című gőzseről. 4 óra 15: Énekhangverseny 5 óra: Operazene. 8 óra: Tarka est. Kattowitz. 6 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 30: Esti hangversenyátvitel Krakóból. Langenberg. 1 óra: Déli hangverseny. 6 óra: Gyermekdalok. 8 óra 15: Zenekari hangverseny. 9 óra 50: Esti hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. Feinzig. 3 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Hegedű és zongorahangverseny. München. 4 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra: Táncczene. Prága. 12 óra: Déli hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 7 óra 15: Esti hangverseny. Róma. 1 óra 30: Zene. 5 óra 30: Ének- és zenekari hangverseny. 9 óra: Verdi Alarcosbál című operájának közvetítése. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Kabaréelőadás.

Július 12. (Csütörtök.) Budapest. 12 óra: Zongorahangverseny. 4 óra 50: Gyermekdélután. 6 óra: Magyar nő-tánc cigányzenekísérettel. 7 óra 15: Humoros előadás. 8 óra: Az opera zenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Zene. 4 óra 15: Délutáni hangverseny 8 óra: Színelőadás. Breslau. 12 óra 20: Zene. 4 óra 30: Zenekari hangverseny. Brünn. 11 óra: Zene 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny.

Olcso Gyermek-kocsik Olcso

a legújabb modellek, elsőrangú külföldi gyártmányok.

?
Lego'csóbb az újonnan berendezett gyermek-kocsi osztályban.

Grand Bazár
Temesvár-Gyár város
Strada Dacilor
(Fő u.) 24.

Halló! Rádiósok!

Megnyílt a „ZEUS” akkumulátorgyár

a IV., Strada Văcărescu (Bem-utca) 13. szim alatt. K szit bármilyen kapacitású és feszültségű akkumulátort garancia mellett. Külön speciális javító és töltőberendezés. Tejesen ingyen csere-rádió-akkumulátor a tltés vagy javítás idejére. Tegyen egy próbát s töltesse egyszer az akkumulátort a „ZEUS”-nál.

Ahol nem kell várni

mert azonnal kap teljesen ingyen egy másikat a töltés vagy javítás idejére.

Ahová nem kell cipelnie

mert a „ZEUS” érte küld és hazazítja mert dacra annak, hogy kölcsön akkumulátort kap, kevesebbet fizet mint másutt.

Ahol megtakarít

mert szakszere munkát kap.

Ahol jól jár

Saját érdekében tegyen egy próbát. 1924

Apróhirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Alkalmazás

Főzni tudó mindenek szakácsnőt éves bizonyítványokkal kis családhoz keresek. Cim a kiadóban. (5008)

Keresek július 15 ére jól főző mindenest. Csáky utca 8, II 9. (19 3)

Allást keres

Intelligens nő házkészítőnek, anyahelyettesnek ajánlkozik, vidékre is megy. Érdeklődni, Török-utca 9, jobbra. (1919)

Adás-vétel

Buziáson a Hotel Posta eladó. Felvilágosítást érdeklődők a helyszínén nyernek. (1870)

Családi ház! 4 szoba, modern lakás, nagy szőlőskert, más vállalkozás miatt sürgősen eladó. Gyárváros, állomással szemben. Hönig u 4 Czimer Dezső. (896)

Balkonos sarokház szabad lakással, havi 8000 lei jövedelemmel jutányosan eladó IV., Ujlaky-u. 24.

Eladó ház! Azonnal beköltözhető 4 szobás lakással, nagy istálló, kert, közel a villamos megállóhoz. Mehala, Wlassits-utca 25. (1907)

Vegyeskereskedés halál eset miatt átadó. Cim a kiadóban. (19 5)

Rózsa meszelőrudak, lécek kaphatók. Kombinált asztalosgép u, motorral eladó. Kocsis, III. S.r. Feldiora No. 23. (18 8)

Egy uriszoba garnitúra (goblin szövet) egy nagy fekete 3 ajtós tükrös szekrény, asztal, fotelek, képek és lámpák eladók. Beiváros, Liget-ut 6. I. em., ajtó 5. (1920)

„Nationala“

Timișoara Börze-utca 3
Telefon 400

„Boy“

A Nationalának kötött megbeszélésai vannak egyedül álló szabadalmi azott iparágaknak, kis és nagy vállalatok, üzletek, szállodák, bodegák, nészerszékek, stb. részben eladása, részben társulásra.

Egy szabadalmazott iparág, melyet bárki 3 óra alatt könnyen sajátíthat, megék szeri kedvező feltételek mellett átadó, semmi szakmeret és nem nagy tőke szükséges.

Alkalmi vétel házakban.

Timișoarához tartozó üzemben levő Tégelgyár R.-T. teljes felszereléssel két lakással, istálló, raktárak egy nagy ház helyek cca 88000 m², mely külön gyár felépítésére is alkalmas családi ügyekről kifizetendő eladó vagy a részvény többség átadó, esetleg cselemben.

Kapható egy 600 mmtr Jendrich Daráló.

14 HP Astra Benzínmotor, 5/10 HP Marki B rta-motor, egy 4-es kukorica darálóval órnint 25 métermazsa.

Eladó jutányosan varrógép, gyermekágy, rakét, 12 éves fiúnak szürke nyáriöltöny. Gyárváros, Ilona u 15. (1926)

Jó kaban levő gyermekkeszi eladó. Csillag-utca 58. (1923)

Eladó egy üzemképes, kitógasztóan teherautó. Kisdózsa-utca 3. József város. László. (1922)

Királynő és kalandor

A Déli Hírlap eredeti regénye

Írta: Félegyházi András

(Folytatás.)

28

(Utánnomás tilos.)

A királynő bólintott és ezt a kinevezést is aláírta.

Amióta Sztarecki Fedor őrnagy mint hadsegéd állandóan a királynő közelében tartózkodott, még jobban megnyerte ennek rokonszenvét. A királynő a legteljesebb bizalommal viseltetett hadsegédével szemben. Voltak azonban, akik ezt félremagyarázták és arról vélték tudni, hogy a királynőnek a fess hadsegéd iránti érzése több az egyszerű rokonszenvenél.

Ezért határozta el a királynő, hogy olyan bizalmas természetű ügyben, aminő a két kiovi diplomatának Karillgrádban való tartózkodása volt, megkérdezi Sztarecki Fedor véleményét.

Eppen maga elé akarta hivatni, amikor Kaminszkaja Olga jelentette, hogy Sztarecki őrnagy kihallgatást kér. A királynő, aki azzal volt elfoglalva, hogy egy csomó új ruhát próbáljon, intézkedett, hogy Sztareckit dolgozószobájába vezessék. Nemsokára abbahagyta a ruhapróbát és az egyik új ruhájában, amely selyemből és csipkéből készült műretek volt, maga is átment a dolgozószobába.

Kezét nyújtotta Sztareckinak, aki mélyen meghajolva ájtatosan megcsókolta azt.

— Mi jót hoz nekem, kedves őrnagy, már kora reggel?

— Felső, sohasem jöhetek elég korán, amikor arról van szó, hogy királynőmnek szolgálatára legyek és figyelmeztessenem, ha veszély környezi.

— Engem veszély környez?

A királynő kíváncsian kapcsolta bele tekintetét a hadsegéd szemébe, amelyet az lesütött.

— Igen, felség, veszély környezi, fenséges férje...

Eudoxia királynő nevetve szakította félbe a beszélőt:

— Ugyan, kedves Sztarecki csak nem gondolja, hogy félek a férjemtől, ettől a pojácától és szoknyavadásztól?

— Felső, nem titkolhatom el, hogy a veszedelem mégis megvan. Péter herceg azzal a tervvel foglalkozik, hogy a parlament által megadhatja magának a királyi címet. Ettől aztán már csak egy lépés, hogy tovább menjen és magának a cím mellé még királyi jogokat is szerezzen.

— Egyelőre én vagyok a királynő, kedves Sztarecki és a hatalom a kezemben van. Ha Péter herceg tudna is magának esetleg csekély számú híveket szerezni ne feledje el, hogy a hadsereg az én oldalomon áll.

— Bátorokodom figyelmeztetni felségedet, hogy Péter hercegnek viszont bármikor segítségére siet a bátyja, Miklós kiovi fejedelem.

A királynő türelmetlenül intett a kezével.

— Miklós kiovi fejedelemnek semmi joga nincsen, hogy magát bele-

artsa Karillia belügyeibe. Ilyen beavatkozást a legerélyesebben ki is kérnék magamnak.

— Felső, biztos tudomásom van róla, hogy Péter herceg, aki most tért vissza Kiovból, ott tárgyalásokat folytatott terveiről. Miklós, fejedelem a két diplomatát azért adta melléje, hogy azok itt tanulmányozzák a hangulatot és a politikusokat meggyurják az aljas terv érdekében.

— Biztosítom róla, kedves Sztarecki, hogy mihelyt a két kiovi ur viselkedése gyanús lesz, azonnal kiutasítatom őket az ország területéről.

— Azonban ezek mint vendégek Péter herceg védelme alatt állanak.

— Mondtam már, hogy én vagyok Karillia királynője, — válaszolta Eudoxia és indulatosan dobantott a lábával.

— Azonban felséged az esetleges kiutasítással magára zudítja Miklós kiovi fejedelem haragját.

— Hát ha tisztelt sógorom haragudni akar, haragudjék. Nem lesz ez rámnézve nagy veszteség, mert eddig se volt közöttünk valami nagy barátság.

— Csakhogy attól is lehet tartani, hogy a kiovi fejedelem haragja esetleg hadjáratot von maga után.

— Ezt a kiovi fejedelem meg fogja gondolni. És ne feledjük el, hogy nekünk is van hadseregünk. A mi katonáink is vannak olyan bátrak, mint az övéké és a mi fegyvereink is olyan jók, mint az övéké.

— Felső, asszonyom, — mondotta erre Sztarecki süttető hangon — távol áll tőlem, hogy királynőmnek tanácsokat akarnék osztogatni. Legjobb lesz, ha az egész ügytől távol tartjuk a királynőt és a két alkalmatlan kiovi urtól egyszerűen úgy szabadulunk, amint az már évszázadok óta szokásos a Balkánon és amely szokáson a modern kor sem változtatott.

— Csak talán nem gondolt arra, hogy...

— Felső, hogy mire gondolok, az mellékes. A két diplomata egy szép napon egyszerűen nyomtalanul eltűnhet. Hiszen előfordulhat, hogy a két idegen valamely este felkeresi az egyik mulatót, ott pezsgőzik, aztán a bárhölgyek kíséretében távozik és aztán egyszerűen nyomuk veszt.

— Ön azt akarja, kedves Sztarecki...

— Én azt tudom, felség, hogy a királynő híveinek az a kötelessége, hogy az árulókat eltüntessék az utból.

— Most aztán én jövök azzal az érvvel, amelyet velem szemben még csak az imént használt. Nem fél ön a kiovi fejedelem haragjától?

(Folytatás köv.)

Két szobás modern lakást keresek az Erzsébetvárosban. Cimeket, Lelépés nélkül" jeligére a kiadóba kérek. (4 79)

Butorozott szoba különbejárattal, irodának vagy lakószobának kiadói. I. Zápolya-utca 6, I. em., ajtó 34. (1925)

Olvassa el!!!

Élnivágyás

munkaakarat és munkakészség, szeretet a föld iránt, melyen született, megértés azok iránt, akikkel sorsközösségben él, boldogulnivágyás és hit a jövőben él a romániai magyar kisebbség szívében. Igényei, jogai, követeléseik vannak a magyar-ágnak, amelyeknek nincsen birtokában és ez a hiány adja meg küzdelmeinek alapját. És ebben a küzdelemben elsőrendű fegyvere a magyar sajtó. Az újság, mely nap-nap után hangot ad panaszainak, hangos szót kölcsönöz követeléseinek és ébren tartja a nemzeti öntudatot. Ezt a feladatot vállalta és vállalja a Déli Hírlap: a sérelmeket feltárni, a panaszokat leszögezni, orvoslásukat követelni, a küzdelmet támogatni, a csüggedőkbe lelket önteni, az elesetteket felemelni, a nagy tömegekben a hitet ébren tartani, a hibákat ostromozni, a bűnöket pellengérré állítani. Harcolunk a közélet tisztaságáért, a kisebbségi jogok elismertetéséért és ezeken túl az általános emberi előrehaladásért. Kitarotán és lankadatlanul, nap-nap után újabb nehéz küzdelembe küldjük ölmekatonáinkat olvasóinkért. Bátor, szókimondó katonái vagyunk minden igazságos ügynek. A gyengekkel, az elnyomottakkal szemben védő pajzs vagyunk, a hatalmasokkal szemben gerinces, meg nem alkuvó terfias újságírók. A Déli Hírlap minden párttól és minden érdekesporttól független és ezért kéri a magyar olvasóközönség támogatását. A támogatás az előfizetés. A Déli Hírlap ma Románia

legelősebb

legfrissebb

legmagyarabb

napilapja. A legtávolabbi vidékeken is minden előfizető még ugyanazon nap olvashatja.

Regény

tárca

riportok

megbízható távirtdai és telefonszolgálatok teszik a Déli Hírlapot a közönség legkedveltebb lapjává. A temesvári előfizetőknek a lapkézbesítők, a vidékieknek pedig vagy szintén lapkihordók vagy levélhordók kézbesítik a lapot. Ha gyorsan akar értesülni a világ eseményeiről, fizessen elő a Déli Hírlapra.

A Déli Hírlap előfizetési árai úgy vidéken, mint Temesvárott kézbesítéssel együtt

havi 60.— lei

negyedévre 160.— lei

félévre 300.— lei

egész évre 600.— lei.

Tekintettel az állandóan emelkedő előállítási költségekre, a lap kiadóhivatala a legközelebbi jövőben kénytelen lesz az előfizetési árakat emelni. Akik most fizetnek elő, arra az időre, amíg előfizetésük szól, nem fizetik a magasabb előfizetési díjat. Előfizetni telefonon is lehet vagy levelezőlapon.

Déli Hírlap kiadóhivatala

Temesvár, Szentgyörgy-tér 4.

Olvassa el!!!

Déli Hirlap

1928 JULIUS 12

LEGUJABB

IV. ÉVF. 162. SZÁM

Marasztaló ítélet a tizenhárom vasutas bűnpörében, akiknek bünszövetkezete Temesvárra, Lugosra, Ka- ránsebesre és Oravicára is kiterjed

Arad, július 12.

Három esztendő óta huzódó perben mondott tegnap délelőtti ítéletet az aradi törvényszék Antonini-Moldovan tanácsa. Tizenhárom vasutas ellen, akik között kilenc a temesvári vasuti műhelyben és az üzletvezetőségben teljesített szolgálatot, az a vád merült fel, hogy csalárd manipulációkkal nagy arányokban károsítják a vasutat. A csalásokra úgy jöttek rá, hogy egyes vasutasoknál észrevették,

hogy jövedelmükkel arányban nem álló életmódot folytatnak, elegánsan járnak és költséges mulatságokat esznek, amely alkalommal nem egyszer ezer leies borralókat juttattak a pincéreknek.

A vasut megbizta a sziguranca detektívjeit, hogy ebben az ügyben nyomozzanak, azonban ugyanakkor titokban házi vizsgálat is megindult. A vizsgálat megállapította, hogy a tizenhárom vasutas valóságos szövetkezetet alakított, hogy magának meg nem engedett módon mellékjövdelemet szerezzen.

A szövetkezet nemcsak Temesvárra terjedt ki, hanem egyéb olyan állomásokra is, amelyeken vasuti műhely, vagy fűtőház van, így bele voltak keverve az ügybe karánsebesi, lugosi, oravicai és bokszáni vasutasok is.

A manipulációkat olyanképpen folytatták, hogy nem létező, vagy régen a vasut szolgálatából kilépett munkásokat szerepeltettek munkásbérlejstromokban, azokat úgy tüntették fel, mintha dolgoztak volna, béreket számoltak el a javukra, a lajstromokat más iratokkal együtt a hivatali főnökkel aláírták és azután a hamisan elszámolt béreket felvették. A pénzeken aztán testvériesen megosztkoztak.

A pénzek felvétele mindig Temesvárott történt és ennek megtörténte után valamelyik temesvári tagja a szövetkezetnek vidékre utazott és elvitte társaiknak azok járandóságát.

Az így szerzett pénzből a tizenhárom vasutas nagyuri életmódot folytatott

és az lett az árulójuk.

Mikor a vizsgálat mindent kibogozott, a tizenhárom vasutast letartóztatták. Lakásaikon huzkutatást tartottak, amely alkalommal több gyanús iratot is lefoglaltak. A vizsgálat befejezése után a letartóztatott tizenhárom vasutast Aradra szállították, mert akkoriban a kettéosztott temesvári vasuti igazgatóság jogügyi osztálya Aradon székel és így az ügyben ítélni az aradi törvényszék volt illetékes.

A letartóztatott vasutasokat kilenc hónapon keresztül tartották vizsgálati fogságban, majd szabadlábra helyezték őket.

A törvényszék többször tartott már ellenük fő tárgyalást, azonban azt valamelyes okból mindig elhalasztotta. Végre a múlt héten újra elővették az ügyet és egy hétig tartó tárgyalás után befejezték ezt azzal, hogy az ítéletet tegnap hirdetik ki.

A tárgyalás során betérésztett bizonyítékok igen gyengéknek látszottak és azért az a remény támadt, hogy az

ítélet felmentő lesz. Annál nagyobb volt tehát a meglepetés, amikor Antonini tanácselnök felolvasta a marasztaló ítéletet.

A törvényszék Szentiványi Elemér két és fél évi, Nyáry Ferencet két évi, Bihoiu Pétert és ConstantinoVICI MILÁNT egyenként másfél évi, Juhász Lajost és Denhoff Józsefet egyenként egy évi és egy hónapi, Minovszky Istvánt, Gundler Józsefet és Smuldea Pált egyenként nyolc és fél hónapi, Jova Miklóst nyolc hónapi és Tallian Rélát három hónapi szabadságvesztésre ítélte

és valamennyit egyúttal egy millió lei kártérítésre kötelezte. Mihutescu Demetert a vád alól a törvényszék felmentette. Az indoklás kimondja, hogy az elítélteket a törvényszék hivatali sikkasztásokban, közokirathamisításban és különböző szabálytalanságokban mondotta ki bűnösöknek. Az ítélet megállapította azt is, hogy a vasutat ért kár 935.872 lei. Az elítéltek az ítélet ellen felebbezték.

Csak csoda segíthet már az Itália hajótöröttein

Kingsbay, július 10.

Az utolsó remény, hogy a hetek óta egy uszó jégtáblán megmentésükre váró szerencsétlen sarkkutatókat sikerülni fog visszaadni az életnek, szintén elenyészett. A Krassin jégtörő hajóról, amely leginkább megközelítette a jégtáblát, az a rádiójelentés érkezett, hogy a hajó a jégtorlaszok között végleg megfeneklett, az Italia utasainak jégtábláját pedig a tenger

árja olyan messzire sodorta, hogy semmi remény nem mutatkozik annak megközelítésére. Thornberg repülőgépen szintén elindult a szerencsétlenek felkutatására, azonban jelentése szerint az olvadó jégtáblára semmiféle repülőgéppel nem lehet leszállni. Egyetlen remény lenne még az, hogyha az időjárás hidegre fordulna és így lehetővé válnék, hogy repülőgéppel leereszkedhessenek az újból

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'18 Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1928 július 11-én reggel:

Angol font: 799¹/₄—799¹/₂—800.—, dollár: 163'70—163'80—163'50
dinár: 2'89—külföldi, 2'85 belföldi, 2'86 effect, hollandi forint: 66'20
66'30—66'30, francia frank: 6'44—6'45—6'50, olasz líra: 8'63—8'65—8'70,
cseh kor.: 4 86¹/₂—4 87—4 88, német márka: 39'20—39'25—39'30, osztrák
schilling: 23'12—23'14—23'20, magyar pengő: 28'62—28'65—28'80, svájci
frank: 31'62—31'65—31'70.

megfagyott jégtáblára. A jégtáblán levők mind betegek, élelmiszerük kevés. Leginkább, hogy állandóan látják néhány mértföldnyire a szárazföldet, amelyet a megolvadó jég nem tudnak elérni.

PANGALOST SZABADON BOCSÁTOTTAK. Athénből jelentik: A Venizelos elnöklete alatt álló új görög kormány tegnap tartotta második minisztertanácsát, amely elhatározta, hogy Pangalos volt diktátort szabadonbocsátja. Pangalos két esztendő előtt a tisztok segítségével magához ragadta az egyeduralmat és egy évnél hosszabb ideig diktatori hatalmat gyakorolt Görögország fölött. A tavalyi forradalom alkalmával megfosztották hatalmától és internálták. Ezt az internálást szüntette most meg a görög minisztertanács határozatával.

TEMESVÁRI POSTÁSOK UTOLSÓ NYELVVIZSGÁJA. A bukaresti posta és távirat vezérigazgatóság legújabb rendelete értelmében a posta szolgálatában álló kisebbségi tisztviselők ez év november elsejéig utolsó terminust kaptak a román nyelvi vizsga letételére. A rendelet szerint azok a tisztviselők, akik a szolgálati főnök szerint bírják a román nyelvet, nem kötelesek vizsgát tenni. Azok a tisztviselők tesznek csak vizsgát, akiket a főnökök vizsgára utalnak. Temesvárott két vizsgabizottság fog működni. Akik ezen a vizsgán sem felelnek meg, azokat a szolgálatból elbocsátják.

A CSEHEK MÁR MAGYAR ÁLLAMPOLGÁROKAT IS ELITÜLNEK. Kassáról jelentik: A kassai törvényszéken a csehszlovák köztársaság elleni szövetkezés címén vonták felelősségre Arady Zsolt budapesti egyetemi hallgatót, aki ellen az a vád, hogy tagja egy budapesti diák egyesületnek. Arady kijelentette, hogy mint magyar állampolgár nem vonható felelősségre. A törvényszék ennek ellenére vétkesnek mondotta ki és egy évi börtönrre, ezer korona pénzbüntetésre és örökös kiltásra ítélte.

ESZKÖZ HELYETT AZ OKOKAT KELLENE MEGSZÜNTETNI. Budapestről jelentik: Statisztikai adatok bizonyítják, hogy a legtöbb öngyilkosság lúgkövel történik. A kereskedelmi miniszteriumban tartott ankét alapján elhatározták, hogy lúgkővet és lúgkőoldatot ezentúl csakis engedéllyel lehet majd vásárolni.

Lugoson

ugyanabban az időben jelenik meg a Déli Hirlap, mint

Temesvárott